ASKERİ HAKİM ADAYLARININ SEÇİMİ VE YETİŞTİRİLMESİ HAKKINDA YÖNETMELİK

**R.Gazete No.	: 18910**
**R.G.Tarihi	: 26.10.1985**

BİRİNCİ BÖLÜM
Genel Hükümler

Amaç :

Madde 1 - Bu Yönetmeliğin amacı, Askeri hakim adaylarının seçimlerini, yetiştirilmelerini, staj sürelerini, görev ve sorumluluklarını, göreve bağlılık derecelerini, sicil işlemlerini, özlük haklarını, başarılı olmayanlar ile niteliklerini kaybedenler hakkında yapılacak işlemlerle ilgili esas ve usulleri düzenlemektir.

Kapsam :

Madde 2 - Bu yönetmelik askeri hakim adayları ile adayların seçimleri ve yetiştirilmeleri işlemlerini yürütmekle görevli Bakanlık Askeri Adalet İşleri Başkanlığını, Kuvvet Komutanlıkları Personel Başkanlıklarını ve ilgili yargı mercilerini kapsar.

Dayanak

Madde 3 – **(Madde Başlığıyla Birlikte Değişik:15.3.2007-26463/1 md.)** Bu Yönetmelik 26/10/1963 tarihli ve 357 sayılı Askerî Hâkimler Kanununun 2, 3, 8 ve 9 uncu maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Kaynaklar :

Madde 4 - Askeri hakim subay ihtiyacı aşağıda belirtilen kaynaklardan sağlanır.

1) Muvazzaf subay olan isteklilerden, üniversitelerce aranıyorsa, hukuk fakültelerine giriş sınavlarını veya testlerini kazananlardan bu fakültelere gönderilip öğrenimlerini başarı ile bitirenler.

2) Askeri liseleri bitirerek harp okullarına kabul olunan isteklilerden, üniversitelerce aranıyorsa, hukuk fakültelerinin giriş sınavlarını veya testlerini kazananlardan bu fakültelere gönderilip öğrenimlerini başarı ile bitirenler.

3) Kıtada başarı göstermiş ve bir hukuk fakültesi bitirmiş bulunan yedek subaylardan askerlik görevleri sırasında istemde bulunanlar.

4) **(Değişik:15.3.2007-26463/2 md.)** Harp okulu mezunu ya da en az dört yıllık fakülte veya yüksekokulu Türk Silahlı Kuvvetleri nam ve hesabına okuyarak muvazzaf subay nasbedilenlerden veya 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu hükümlerine göre dış kaynaktan muvazzaf subay nasbedilenlerden hukuk fakültesi mezunu üsteğmen rütbesinde veya yüzbaşı rütbesinin ilk üç yılında bulunanlar."

5) **(Değişik:15.3.2007-26463/2 md.)** Kendi hesabına hukuk fakültesini bitiren bayanlar ile aynı durumda olan ve askerliğini yapmamış erkek vatandaşlardan başvuruda bulunanlar.

6) **(Ek:10.9.1989-20278/1 md.)** Liseleri bitirerek hukuk fakültesine devam hakkını kazanmış olanlar ile hukuk fakültesinde okudukları sınıfı başarı ile geçenlerden lüzum ve ihtiyaç duyulduğunda askeri öğrenciliğe kabul edilip, öğrenimlerini tamamlayanlar.

Kaynaklardan yararlanma :

Madde 5 - Bu kaynaklardan hangisinden ne şekilde ve ne oranda yararlanılacağı öncelikle askeri yargı hizmetinin ihtiyaçları, Türk Silahlı Kuvvetleri insangücü planı ve Kuvvet Komutanlıkları ile Jandarma Genel Komutanlığının personel yetiştirme planları gözönünde tutularak Genelkurmay Başkanlığının teklifi üzerine Milli Savunma Bakanlığınca tespit olunur.

Bu tespitlerle belirlenen kontenjanlar Genelkurmay Başkanlığınca Kuvvet Komutanlıklarına bildirilir.

İKİNCİ BÖLÜM
Askeri Hakim Adaylarının Nitelikleri ve Seçimleri

Genel nitelikler :

Madde 6 - Askeri hakim sınıfına kabul olunabilmek için aşağıdaki niteliklere sahip olmak şarttır.

1) Türk vatandaşı olmak,

2) Türk Silahlı Kuvvetleri Sağlık Yeteneği Yönetmeliğinde askeri hakimler için belirlenen sağlık şartlarına sahip olmak.

3) Taksirli suçlar hariç olmak üzere; affa veya zamanaşımına uğramış veya ertelenmiş olsa bile bir cürümden hükümlü bulunmamak veya ceza soruşturması veya kovuşturması altında olmamak,

4) Sarhoşluğu, kumar oynamayı adet edinmiş veya kumar oynatmış olmamak, kendisinin veya ana babasının ve varsa eşinin ahlak yönünden kötü hali bulunmamak, kendisinin yasa dışı tutum ve davranışları olmadığının yaptırılacak araştırma sonunda anlaşılmış bulunmak, siyasi, ideolojik, yıkıcı ve bölücü akımlara karışmış olmamak,

5) Türk hukuk fakültelerinden mezun olmak veya yabancı bir hukuk fakültesini bitirip Türkiye'deki hukuk fakülteleri programlarına göre eksik kalan derslerden sınava girip başarı belgesi almış bulunmak.

Muvazzaf subaylardan okutulacaklar :

Madde 7 - Muvazzaf subaylardan hukuk fakültelerinde okutulacaklarda ayrıca aşağıdaki özel nitelikler aranır.

1) Harp okulu mezunu ve muharip sınıf muvazzaf subay olmak,

2) Üsteğmenlik rütbesinin en çok ikinci yılında bulunmak,

3) Kıt'ada en az iki yıl hizmet görmüş olmak,

4) **(Değişik:15.3.2007-26463/3 md.)** Teğmenlik ve üsteğmenlik rütbelerinde almış olduğu sicil notları ortalamasının, sicil tam notunun yüzde doksan ve üzerinde olmak,

5) 1 inci ve 2 nci sicil amirlerince (EK-A)'daki örneğine uygun olarak düzenlenecek nitelik belgesi olumlu olmak,

6) Disiplin mahkemeleri veya disiplin amirlerince toplam olarak yirmibir gün (dahil) veya daha fazla oda veya göz hapsi cezası almamış olmak,

7) Yüksek Öğrenim Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezince yapılan sınavlarda başarı göstererek öngörülen hukuk fakültelerine girmeye hak kazanmış olmak,

8) **(Değişik:15.3.2007-26463/3 md.)** Kuvvet komutanlığınca, Jandarma Genel Komutanlığınca veya Sahil Güvenlik Komutanlığınca öğrenimine izin verilmiş olmak.

Hukuk fakültesi mezunu muvazzaf subaylar :

Madde 8 – **(Değişik:15.3.2007-26463/4 md.)** Harp okulu mezunu ya da en az dört yıllık fakülte veya yüksekokulu Türk Silahlı Kuvvetleri nam ve hesabına okuyarak muvazzaf subay naspedilen veya Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu hükümlerine göre dış kaynaktan muvazzaf subay naspedilen hukuk fakültesi mezunlarında ayrıca aşağıdaki nitelikler aranır.

1) Üsteğmen rütbesinde veya yüzbaşı rütbesinin ilk üç yılında olmak.

2) En az iki yıl hizmet görmüş olmak.

3) Başvuru tarihine kadar geçen süre içerisinde almış olduğu sicillerinin not ortalamasının, sicil tam notunun yüzde doksan ve üzerinde olmak.

4) Birinci ve ikinci sicil amirlerince bu Yönetmeliğin ekinde yer alan EK-A daki örneğine uygun olarak düzenlenecek Askerî Hâkim Adayları Muvazzaf Subaylar İçin Nitelik Belgesi olumlu olmak.

5) Sınıf değişikliğine kuvvet komutanlığınca muvafakat edilmiş olmak.

6) Disiplin mahkemeleri veya disiplin amirlerince toplam olarak yirmi bir gün veya daha fazla oda veya göz hapsi cezası almamış olmak.

7) Sağlık durumunun askerî hâkim olmaya elverişli olduğunun, o yıla ait tam teşekküllü bir askerî hastane raporu ile belgelenmiş olmak.

8) Bu Yönetmeliğe göre yapılacak sınav ve mülakatta yeterli not almış olmak.

Yedeksubaylık hizmetini yapmakta olanlar :

Madde 9 - Hukuk Fakültelerini bitirmiş yedeksubaylarda ayrıca aşağıdaki nitelikler aranır.

1) Yedeksubay okuluna girişinde düzeltilmemiş nüfus kaydına göre otuz yaşından, lisansüstü öğrenimi tamamlanmış olanlarda otuzbeş yaşından büyük olmamak,

2) Yedeksubaylık hizmet süresi içerisinde istekli olmak,

3) **(Değişik:8.9.2010-27696/1 md.)** Birinci ve ikinci amirlerince (EK-B)'deki örneğine uygun olarak

doldurulmuş muvazzaf subay olur kayıtlı nitelik belgesi almış olmak,

4) **(Değişik:15.3.2007-26463/5 md.)** Yabancı uyruklu biriyle ilgili mevzuat hükümlerine aykırı olarak evli olmamak, herhangi biriyle nikâhsız olarak yaşamamak,

5) Sağlık durumunun askeri hakim olmaya elverişli olduğunun tam teşekküllü bir askeri hastane raporu ile belgelenmiş olmak;

6) **(Değişik:8.9.2010-27696/1 md.)** Genelkurmay Başkanlığının Dış Kaynaktan Muvazzaf Subaylığa Geçirileceklere İlişkin Yönerge hükümlerine göre uygulanacak fiziki kabiliyet ve değerlendirme testinde başarılı olmak,

7) Bu Yönetmeliğe göre yapılacak mülakat ve sınavda yeterli not almak,

Lise mezunları :

Madde 10 - **(Madde Başlığıyla Birlikte Değişik:10.9.1989-20278/3 md.)**

A) Askeri liseleri bitirerek harp okullarına kayıtları yapılmış öğrencilerde aşağıdaki nitelikler aranır.

1) İstekli olmak,

2) Yükseköğrenim Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezince yapılan sınavlarda başarı göstererek öngörülen hukuk fakültelerine girmeye hak kazanmış olmak,

3) Başarı derecesine göre tespit edilen kontenjan miktarı içinde bulunmak,

B) Sivil liseleri bitirerek hukuk fakültelerine devam hakkını kazanmış olanlar ile hukuk fakültelerinde okudukları sınıfı başarı ile geçen öğrencilerde aşağıdaki nitelikler aranır.

1) Yükseköğrenim Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezince yapılan sınavlarda başarı göstererek öngörülen hukuk fakültelerine giriş kaydını yaptırmış olmak,

2) Hukuk fakültelerinin çeşitli sınıflarında, kendi hesaplarına öğrenim yapanlardan istekli olanlar için, önceki sınıf ve sömestrelerde verilmesi gereken sertifika sınavlarını veya diğer sınavları başarmış ve sene kaybetmemiş olmak,

3) Ne şekilde olursa olsun askerlik görevini yapmamış olmak veya yoklama kaçağı, bakaya gibi nedenlerle askerlikle ilişiği bulunmamak,

4) Askeri ve sivil okullardan çıkarılmamış olmak,

5) **(Değişik:15.3.2007-26463/6 md.)** Evli veya dul olmamak, yahut herhangi biriyle nikahsız yaşamamak.

Hukuk fakültesi mezunu bayanlar ile askerliğini yapmamış erkekler

Madde 11 – **(Madde Başlığıyla Birlikte Değişik:15.3.2007-26463/7 md.)** Hukuk fakültesi mezunu bayanlar ile askerliğini yapmamış erkeklerde ayrıca aşağıdaki nitelikler aranır.

1) Düzeltilmemiş nüfus kaydına göre otuz yaşından, lisansüstü öğrenimini tamamlamış olanlarda otuz beş yaşından büyük olmamak.

2) Yabancı uyruklu biriyle ilgili mevzuat hükümlerine aykırı olarak evli olmamak veya herhangi biriyle nikâhsız olarak yaşamamak.

3) **(Değişik:8.9.2010-27696/2 md.)** Genelkurmay Başkanlığının Dış Kaynaktan Muvazzaf Subaylığa Geçirileceklere İlişkin Yönerge hükümlerine göre uygulanacak fiziki kabiliyet ve değerlendirme testinde başarılı olmak.

4) Bu Yönetmeliğe göre yapılacak sınav ve mülakatta yeterli not almış olmak.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Başvuru, Seçim

Başvuru :

Madde 12 - Askeri hakim subay ihtiyacının belirlenmesi, kontenjan ve farklı kaynaklara göre duyurulması, ilgililerin başvurularının esas, usul ve süreleri ile ilgili makamlarca yapılacak işlemler bu Yönetmelikte belirtilen özel kayıt ve hükümler saklı kalmak kaydıyla Genelkurmay Başkanlığınca çıkarılacak yönerge ile tespit edilir.

Yedeksubay kaynağından alınacakların başvurularını muvazzaflık hizmetleri sırasında yapmış olmaları zorunludur. Terhislerinden sonra yapılacak başvurular işleme konulmaz.

Mülakat ve yazılı sınavlar :

Madde 13 – **(Değişik:15.3.2007-26463/8 md.)** Askerî hâkim adayları, hukuk fakültesi mezunu muvazzaf subaylar, yedek subaylar ve bayanlar ile askerliğini yapmamış olan erkeklerden adaylar için öngörülen nitelikleri taşıyan istekliler arasından sınavla seçilir.

(Değişik İkinci Fıkra:8.9.2010-27696/3 md.) Seçim, hukuk fakültesi mezunu muvazzaf subaylar için yazılı sınav notu, mülakat notu, Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavı notu, sicil not ortalaması, mükâfat ve ceza puanları; hukuk fakültesi mezunu yedek subaylar, bayanlar ile aynı durumda ve askerliğini yapmamış olan erkekler için ise yazılı sınav, mülakat ve Kamu Personeli Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavı notu dikkate alınarak 15 inci maddedeki esaslar dahilinde oluşacak değerlendirme notu esas alınarak belirlenen başarı sıralamasına göre yapılır.

Seçimde başarılı olup süresinde staja başlamayanlara kazanılmış hak verilmez.

Sınav kurulları :

Madde 14 - **(Değişik Birinci Fıkra:15.3.2007-26463/9 md.)** Yazılı sınav kurulu Askeri Adalet İşleri Başkanlığının koordinatörlüğünde, Başkanlığın Meslek Yönetim Şube Müdürü ve seçilecek diğer iki şube müdüründen oluşur. Millî Savunma Bakanlığı Personel Dairesi Başkanlığından ve alımı yapacak kuvvet komutanlıkları ile sınavda Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı personelinin bulunması halinde Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı Personel Başkanlığından adaylardan kıdemli bir temsilci yazılı sınavlarda gözlemci olarak bulunurlar. Engeli nedeniyle hazır bulunamayacak kurul üyesi yerine başka bir üye seçilir.

Konuşmalı (mülakat) sınav kurulu yazılı sınav kuruluna yukarıdaki gözlemcilerin de katılması ile oluşur. Kurul üyelerinin her birinin verdikleri notların aritmetik ortalaması konuşmalı sınav kurulu notunu oluşturur.

Yazılı sınav soruları ve kağıtların hazırlanması, fiziki yeterlilik ve değerlendirme testi, mülakat:

Madde 15 – **(Değişik:15.3.2007-26463/10 md.)** Yazılı sınav; genel kültür ve meslek bilgisi konularından oluşur.

Genel kültür soruları; Bu Yönetmeliğin ekinde yer alan EK-D de belirtilen Genel Kültür Sınav konularından; meslek bilgisi soruları ise, Anayasa Hukuku, Ceza Hukuku, Ceza Usulü Hukuku, İdare Hukuku, 4/1/1961 tarihli ve 211 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu ve 6, 7, 8/9/1961 tarihli ve 10899-10900-10901 sayılı Resmî Gazete'lerde yayımlanan Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Yönetmeliği konularından seçilir.

Sınav soruları seçmeli veya anlatmalı veya müşterek olarak hazırlanır. Sınavda genel kültür bilgisi elli, meslek bilgisi elli not olmak üzere yüz tam not üzerinden değerlendirme yapılır. Test usulüyle sınav yapıldığında, genel kültür ve meslek bilgisinden ayrı ayrı ellişer soru sorulur.

Sınav kağıtları, kimlik ve metin kısımları ayrılabilecek şekilde hazırlanır. Kimlik ve metin kısımlarına aynı numaralar konur. Kimlik kısımları sınav sonunda ayrılarak sınav kağıtlarının değerlendirilmesi sonuçlanıncaya kadar açılmamak kaydıyla mühürlü bir zarf içerisinde saklanır. Metin kısmı sınav kurulu üyelerince ayrı ayrı okunur. Her üyenin takdir ettiği notların aritmetik ortalaması alınarak yazılı sınav notu hesaplanır.

(Değişik Beşinci Fıkra:8.9.2010-27696/4 md.) Yazılı sınav notu altmış ve üzerinde olanlar başarılı sayılır. Yazılı sınavda başarılı olanlar, Genelkurmay Başkanlığının Dış Kaynaktan Muvazzaf Subaylığa Geçirileceklere İlişkin Yönerge hükümlerine göre uygulanacak fiziki yeterlilik ve değerlendirme testine tabi tutulur. Fiziki yeterlilik ve değerlendirme testinde belirlenen standartları sağlayanlar, mülakata alınır. Mülakat yüz tam puan üzerinden değerlendirilir ve adayın dış görünümünün, anlatım yeteneğinin, konuşma düzgünlüğünün, tavır ve davranışlarının değerlendirilmesinden oluşur. Her üyenin takdir ettiği notların aritmetik ortalaması alınarak mülakat notu hesaplanır. Mülakat notu altmış ve üzerinde olanlar başarılı sayılır.

(Değişik Altıncı Fıkra:8.9.2010-27696/4 md.) Değerlendirme notunun hesap edilmesinde yazılı sınav notunun yüzde ellisi, mülakat notunun yüzde kırkı, son iki yıl içerisinde alınmış Kamu Personeli Yabancı Dil Sınav notunun yüzde onu alınır. Muvazzaf subay kaynağından olan adayların değerlendirme notuna sicil not ortalaması eklenir ve ikiye bölünür. Çıkan rakama bu Yönetmeliğin ekinde yer alan EK-E Mükafat Puanları Çizelgesine göre hesap edilen puanlar eklenir. Ceza puanları ise, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan EK-F Ceza Puanları Çizelgesine göre hesap edilerek toplamdan çıkarılmak suretiyle değerlendirme not ortalaması saptanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Askeri Hakim Aday Adaylarının Yetiştirilmeleri

Subay olarak okutulacaklar :

Madde 16 - Hukuk Fakültelerinde okutulacak muvazzaf subaylar fakülte öğrenim süresinden en çok bir yıl fazla süre ile izinli sayılırlar. Aşağıda belirtilen hallerde izinleri iptal edilerek sınıfı görevlerine iade edilir ve haklarında Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu hükümlerine göre işlem yapılır.

1) Fakülte öğrenimini bir yıllık, fazla süre içerisinde bitiremeyenler,

2) Başarısızlık, devamsızlık ve diğer sebeplerle bir defadan fazla sınıfta kalarak azami süre içerisinde bitiremeyeceği anlaşılanlar,

3) Fakülte sınav veya disiplin yönetmeliklerince öğrenciliğine son verilenler,

4) Öğrenimden kendi isteğiyle vazgeçenler,

5) Askeri hakim olabilme veya adayı seçilebilme niteliklerini kaybedenler veya bu niteliklere sahip olmadıkları sonradan anlaşılanlar,

6) Kuvvet Komutanlığı veya Jandarma Genel Komutanlığının müsaadesi olmadan fakülte değiştirenler,

7) Siyasi, ideolojik ve aşırı akımlarla ilgili faaliyetleri saptananlar,

Eğitim, öğretim ve disiplin işlemleri :

Madde 17 - Yukarıdaki maddede sözü edilen öğrenci subayların fakülteye devamları, eğitim ve öğretimi takipleri, disiplin ve davranışlarının denetlenmeleri Fakülte ve Yüksek Okul Öğrenci Komutanlığınca veya emrine atandıkları Komutanlıkça yerine getirilir.

Bu işlemler ile ilgililerin diğer özlük işlerinin yürütülmesine ilişkin esas ve usuller Genelkurmay Başkanlığınca çıkarılacak yönerge ile tespit edilir.

Askeri öğrenci olarak okutulacaklar :

Madde 18 - Hukuk Fakültelerinde okutulacak askeri öğrenciler hakkında Fakülte ve Yüksek Okullar Askeri Öğrenci Komutanlıkları ve Öğrencileri ile Fakülte ve Yüksek Okullardan Yetişen Subaylara ait Yönetmelik hükümleri uygulanır. Ancak öğrenimlerini Yükseköğretim Kanunu ile belirlenen süre içerisinde tamamlamaları zorunludur.

Askeri eğitim :

Madde 19 – **(Değişik:15.3.2007-26463/11 md.)** Hukuk fakültelerini askerî öğrenci olarak bitirenler, yedek subay muvazzaflık hizmetinden sonra askerî hâkim adaylığına seçilenler ve hukuk fakültesi mezunu bayanlar ile aynı durumda olan ve askerliğini yapmamış erkekler hâkim adaylığı stajına başlatılmadan önce ilgili kuvvet komutanlıklarınca 18 inci madde hükümlerine ve söz konusu personelin eğitimi konusunda Genelkurmay Başkanlığınca çıkarılacak yönerge esaslarına göre askerî eğitime tabi tutulurlar.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Askeri Hakim Adaylarının Yetiştirilmeleri

Adaylık süresi :

Madde 20 - Askeri hakim adaylık süresi bir yıldır. Bu süre hizmet ihtiyaçlarına göre Askeri Adalet İşleri Başkanının teklifi üzerine Bakanlık onayı ile üç aya kadar indirilebilir.

Adaylık süresi askeri hakimlik hizmet süresinden sayılmaz. Özlük ve mali hakları 926 Sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu hükümlerine göre ödenir.

Staj yerleri :[1]

Madde 21 - **(Değişik:10.9.1989-20278/7 md.)** Adaylar Askeri Adalet İşleri Başkanlığı emrine atanır ve aşağıda belirtilen yerlerde staj yaparlar.

1) Cumhuriyet Savcılığı,
2) Asliye Ceza Mahkemesi,
3) Ağır Ceza Mahkemesi,
4) Asliye Hukuk Mahkemesi,
5) **(Değişik:15.3.2007-26463/12 md.)** Bölge Adliye Mahkemeleri,
6) Askeri Savcılıklar,
7) Askeri Mahkemeler,
8) Askeri Yargıtay Başsavcılığı,
9) Askeri Yargıtay Daireleri,
10) Askeri Yüksek İdare Mahkemesi,
11) **(Ek:18.03.2004-25406/2 md.)** Türkiye Adalet Akademisi.

(Ek İkinci Fıkra:18.03.2004-25406/2 md.) Adaylar, staj süresi içinde Askeri Adalet İşleri Başkanlığınca gerekli görüldüğü takdirde, staj süresinin altıda birini geçmemek üzere, yargısal faaliyete ilişkin resmi nitelikte kurs, seminer, sempozyum düzenleyen yerlere, diğer kamu kurum ve kuruluşları ile üniversitelere gönderilebilir. Buralarda geçen süreler staj süresinden sayılır.

Bu yerlerdeki staj süreleri ve sırası ile yukarıdaki madde uyarınca staj süresinin kısaltılması halinde stajın hangi yerlerde yapılmayacağı Askeri Adalet İşleri Başkanlığınca tespit edilir. Ancak adayların herhalde ilgili Kuvvet Komutanlığı askeri savcılığı ve mahkemesinde en az iki ay staj yapmış olmaları sağlanır.

(Değişik Dördüncü Fıkra:15.3.2007-26463/12 md.) Adli yargı hâkimliği veya avukatlık stajlarını başarı ile tamamlamış olanların stajlarının tamamı askerî yargı yerlerinde yaptırılabilir.

(Ek:10.9.1989-20278/6 md.) Stajın kesintisiz yapılması esastır. Zorunlu hallerde staj bölünerek tamamlattırılır.

Staj yöntemi :

Madde 22 - Adayların, staj yerinin özellikleri gözönünde tutularak özellikle aşağıda belirlenen konularda hakimler ve savcılar tarafından yetiştirilmeleri sağlanır.

1) Cumhuriyet Savcılıkları ve Askeri Savcılıklarda :
A - Suç ve suç ihbarı üzerine yapılacak işlemler,
B - Hazırlık soruşturmasının yürütülmesi,
C - Otopsi ve keşif yapılması,
D - Tanık ve bilirkişi dinlenmesi,
E - Tutuklama istemi, iddianame ve takipsizlik kararlarının düzenlenmesi ve verilmesi,
F - İddia makamının mahkemelerde temsili ve işlevi,
G - Cezaların infazı ile ilgili işlemler,
H) **(Değişik:15.3.2007-26463/13 md.)** 25/10/1963 tarihli ve 353 sayılı Askerî Mahkemeler Kuruluşu ve Yargılama Usulü Kanunu ve 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununda belirtilen önemli nitelikteki sair savcı işlemleri.

2) Mahkemelerde :
A - Tensip kararlarının yazılması,
B - Sorgulama ve duruşma işlemleri,
C - Keşif yapılması,
D - İstinabe ve talimat,
E - Ara kararı ile kısa ve gerekçeli kararın yazılması,
F - Kanun yolları,

3) Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde,
A - Dava dilekçelerinin kabulü,
B - Dilekçe üzerinde ilk inceleme,
C - Harç ve posta pulu işlemleri,
D - İlk inceleme üzerine verilecek karar,
E - Tebligat ve cevap verme,
F - Duruşma ve yöntemi,

G - Dosya incelenmesi ve kurula sunulması,

H - Belgelerin istenmesi,

I - Davanın karara bağlanması ve karar yazma tekniği,

J - Karar düzeltmesi, istek ve incelenmesi,

K - Yürütmenin durdurulması,

4) Askeri Yargıtay Başsavcılığı ve Dairelerde:

A - Temyiz sebepleri,

B - Tebliğname düzenlenmesi,

C - Kararların yazılması,

D - İtiraz, karar düzeltilmesi.

Adaylar, kalem işlerinde savcı veya hakimlerin uygun görmesiyle ve deneyimlerini artırmak amacıyla çalıştırılabilirler. Ancak bir defa görmek veya yapılmakla öğrenilebilecek işler, devamlı olarak yaptırılmaz.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Sorumluluk :

Madde 23 - **(Değişik Birinci Fıkra:15.3.2007-26463/14 md.)** Adaylar staj yerlerindeki çalışma saatlerine uymak, umumi mahkemeler hariç staj yerlerine askerî üniforma ile devam etmek, yetişmeleri hususunda verilen görevleri yapmak zorundadırlar.

Staj süresince zorunlu haller dışında adaylara yıllık izin verilmez. Büro ve kalemlerde gördükleri işlerden dolayı asıl görevliler gibi sorumludurlar.

Adaylar hakkında düzenlenecek belgeler :

Madde 24 - Adayların görevlerini yapmakta gösterdikleri başarı ile göreve bağlılıklarını, yeteneklerini, ahlaki ve mesleki davranışlarını belirleyecek Örnek EK-C deki fiş, daire amiri veya savcı veya kıdemli hakim tarafından staj süresinin sonunda düzenlenerek Askeri Adalet İşleri Başkanlığına gönderilir.

Bu fişlerde ayrıca adayın hakimlik veya savcılık görevlerinden hangisinde daha başarılı olacağı hususu da belirtilir.

Gözetim ve sicil bağlantısı :

Madde 25 - Adayların birinci sicil üstü Askeri Adalet İşleri Başkanlığı Meslek Yönetim Şube Müdürüdür. İkinci ve üçüncü sicil üstleri kuruluş bağlantısına göre tespit edilir.

Adayların staja devamları ve göreve bağlılıkları Askeri Adalet İşleri Başkanlığınca denetlenir.

Adaylık süresi içerisinde göreve son verme :

Madde 26 - Adayın :

1) Adaylığa atanma niteliklerinden herhangi birini taşımadığının sonradan anlaşılması,

2) Adaylık niteliklerinden herhangi birinin kaybedilmesi,

3) Adaylık süresi içerisinde hakimlikle bağdaşmayacak davranışları, göreve devamsızlığı, bilgi ve iş yapma kabiliyeti bakımından yeterli olmadığının, fişler veya sıralı sicil üstlerince en az üç aylık bir süre sonunda düzenlenecek sicil belgeleri ile tespit edilmesi hallerinde Bakanlık onayı ile adaylığına son verilir.

(Değişik İkinci Fıkra:15.3.2007-26463/15 md.) Muvazzaf subay kaynaklı olanlar eski sınıflarına iade edilirler. Öğrenimlerini askerî öğrenci olarak yapmış olanlar, muvazzaf subaylığa geçirilmiş yedek subaylar ve bayanlar ile askerliğini yapmamış erkekler istifa etmiş sayılarak aylıkları dışında devletçe yapılan masraflar kanuni faizleri ile birlikte kendilerinden tahsil olunur.

Hakim yardımcılığına atama :

Madde 27 - Adaylık süresi sonunda başarı gösteren muvazzaf subay kaynaklı adaylar hizmet safahatlarına göre, diğerleri kur'a çektirilmek suretiyle hakim yardımcılığı veya savcı yardımcılığı görevlerine atanırlar.

Aday miktarı ve hizmet gerekleri gözönünde tutularak uygun bir tören düzenlenir.

Yürürlükten kaldırma :

Madde 28 - 22 Aralık 1976 gün ve 15797 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Askeri Hakim Adaylarının Seçimi ve Yetiştirilmesi Yönetmelik değişiklikleriyle birlikte yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1 - 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Ek Geçici - 39 ve Ek Geçici - 47 nci maddeleri kapsamına giren ve 9 yıllık bekleme süresine tabi olan yüzbaşılar hakkında bu Yönetmeliğin 8 inci maddesinde öngörülen yüzbaşılığın ilk üç yılında şartı, yüzbaşılığın ilk altı yılında olmak şeklinde uygulanır.

Madde 29 - Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 30 - Bu Yönetmelik hükümlerini Milli Savunma Bakanı yürütür.

EK-A

ASKERİ HAKİM ADAYLARI MUVAZZAF SUBAYLAR İÇİN NİTELİK BELGESİ

Görevi :
Adı, Soyadı :
Sınıf ve Rütbe :
Sicil No. :
Nasbı :
KAÇINCI SİCİL
AMİRİ :

Resim
Mühür ve
İmza

NİTELİKLER

1. İstekli şahsi dosya muhteviyatı ve sicil esas kayıt defterindeki notlardan yönergedeki şartları haiz midir?
2. Müracaat tarihine kadar geçen süre içinde almış olduğu sicillerinin not toplamlarının ortalaması sicil tam notunun yüzde doksan ve daha yukarısında mıdır?[2]
3. Ahlak, seciye, karakter bakımından kusursuz ve iyi hal sahibimidir?
4. Her hususta öğrenim, inceleme ve araştırmaya hevesli ve kabiliyetlimidir?
5. Zeka muhakeme, istidat ve kabiliyet bakımından üniversite öğrenimi yapmaya yeteneklimidir? (Fakülte öğrenimi yapacaklar için)
6. Hakimlik yapmaya istidat ve yeteneği varmıdır?
7. Askeri ruh ve disiplini, her türlü tesirlere rağmen; muhafaza edecek şekilde benimsemiş midir?
8. Her türlü maddi yetenek ve olanaklarını, manevi değer yargılarına feda edermi?
9. Sosyal Fikir ve ideolojik eğilimleri (Olumlu/Olumsuz)
10. Adalet duygusuna sahip midir?
11. İsteklinin Hakim Adaylığına kabul edilmesinin uygun olup olmadığı,
12. AMİRİN

İmza ve Resmi Mühür
Adı, Soyadı
Rütbesi
Sicil No.
Görevi

13. KESİN HÜKÜM ....Hakim adaylığına kabulü uygundur/uygun değildir.
Kuvvet Komutanı

EK - B

FAKÜLTE VE YÜKSEKOKUL MEZUNLARI İÇİN YEDEKSUBAYLIK HİZMETLERİ ESNASINDA DOLDURULACAK NİTELİK BELGESİ

Görevi :
Adı, Soyadı :
Sınıf ve Rütbesi :
Sicil Numarası :
Nasbı :

Resim
Resmi mühür
ve imza

SIRA	NİTELİKLER	Sicil Amirleri		
NO.:				
2.	Yedek subaylık hizmeti süresi içinde, almış olduğu sicillerinin not toplamlarının ortalaması, sicil tam notunun % 85 ve daha fazlası mıdır?			
1.	Ahlak, seciye ve karakter bakımından kusursuz ve iyi hal sahibi midir?			
3.	Askeri ruhu, disiplini ve itaati, her türlü tesirlere rağmen muhafaza edecek şekilde benimsemiş midir?			
4.	Çalışkanlığı, azim ve iradesi, soğukkanlılığı, dayanıklılığı, durumlara uyma yeteneği			
5.	Güvenilme ve sadakat durumu			
6.	Maddi çıkarlara ve kötü alışkanlıklara düşkünlüğü varmıdır?			
7.	Görev için titizliği, sorumluluğu benimsemesi			
8.	Genel görünüşü, temizliği, kılık kıyafeti, tavır ve hareketleri			
9.	Genel kültür, terbiye, nezaket ve tevazuu			
10.	Zeka, kavrayış ve anlayış (Muhakeme) yeteneği			
11.	Anlatım, düşüncesini açıkça söyleme ve inandırma yeteneği			
12.	Muhite intibak, arkadaş edinme, kendini sevdirme ve kabul ettirme yeteneği			
13.	Eşinin ve ailesinin toplum içindeki durumu			
14.	Yıkıcı bölücü faaliyetleri ve ideolojik eğilimleri varmıdır?			
15.	Atatürk ilkelerine bağlımıdır?			
16.	Varsa, muvazzaf subay olmasını engelleyecek diğer hususlar			
17.	................in istekte bulunması halinde muvazzaf subaylığa alınmasının uygun olup olmadığı			
	İmza ve resmi mühürü			
	Adı ve Soyadı			

	Rütbesi			
	Sicil Numarası			
	Görevi			

NOT: Bu nitelik belgesi sıralı sicil amirleri tarafından doldurulacaktır.

EK - C

ASKERİ HAKİM ADAYLARI İÇİN GİZLİ FİŞ

Rütbesi : ....
Adı Soyadı : ....
Sicil Numarası :...
Staj Gördüğü Mahkeme veya Daire :...
Çalışma Kabiliyeti :...
Kavrama Kabiliyeti :..
Göreve Bağlılık Derecesi : ....
Ahlaki Temayülleri, İçkiye ve Kumara Düşkünmüdür :.......................................
İtimadı sarsacak halleri varsa nelerdir :...
Mahkeme ve müzakerelerde geçip gizli tutulması lazım gelen şeyleri yayıyormu :
....
Hakimliğe uymayan diğer halleri görülmüşmüdür : ....
Hakimlikde mi veya Savcılıkta mı daha çok başarılı olacağı :.............................

Hakim, Savcı Veya
Daire Amirinin İmzası
Resmi Mühür

EK-D

GENEL KÜLTÜR SINAV KONULARI
(Değişik:15.03.2007-26463/17 md.)

KONULAR	PUAN
1. TÜRKÇE DİLBİLGİSİ	**5**
2. İNKILAP TARİHİ	**10**
3. ATATÜRKÇÜLÜK	**10**
(a) Türk Devlet Hayatı	
(b) Fikir Hayatı	
(c) Ekonomik Hayat	
(d) İlke ve İnkılapları	
4. ULUSLARARASI HUKUK	**20**
5. MATEMATİK	**5**
TOPLAM TAM PUAN	**50**

(Ek:16.12.1998-23555/3 md.) EK-E

MÜKAFAT PUANLARI ÇİZELGESİ

MÜKAFATIN CİNSİ	MÜKAFATI VEREN AMİRİN RÜTBESİ				
	ALB.ve DAHA KÜÇÜK RÜT-BE (D.BŞK.)	TUĞG./TUĞA. GN.MD.VE YRD.)	TÜMG/TÜMA. (MÜSTEŞAR YRD.)	KORG./KORA. (MÜSTEŞAR)	ORG./ORA. (BAKAN)
TAKDİR, TEŞEKKÜR, BAŞARI BELGESİ	0.05	0.06	0.07	0.08	0.10
PARA MÜKAFATI, BA-ŞARI ŞERİT ROZETLERİ	-	-	-	-	0.10
TALTİFEN YURTDIŞINA GÖNDERİLENLER (AÇIKLAMA NO:7)	-	-	-	-	0.20
MADALYA	-	-	-	-	0.50

1. Aynı amir tarafından bir takvim yılında verilen takdirlerden azami iki adedi değerlendirmeye alınır.

2. Takdir edilen personelin kimliği açıklanmamış olan, genel anlamdaki takdir ve teşekkür yazıları puanlamaya dahil edilmez.

3. Yabancı amirler tarafından verilen takdir ve benzeri yazılara puan verilmez. Ancak, bunlara istinaden Türk Silahlı Kuvvetlerine mensup amirlerce verilen takdirler değerlendirilir.

4. Milli Savunma Bakanı ve İçişleri Bakanı tarafından verilen takdir ve ödüller orgeneral/oramiral rütbesindeki amirin verdiği takdir ve ödüllere eşit olarak puanlanır.

5. Jandarma Genel Komutanlığı personeline vali tarafından verilen mükafat belgeleri, tümgeneral/tümamiral; kaymakam tarafından verilen mükafat belgeleri, yarbay rütbesindeki amirin verdiği takdirlere eşit olarak puanlanır.

6. Mükafat puanları artı (+) değerinde olup, değerlendirme puanlarına eklenir.

7. "Taltifen Yurt Dışına Gönderilenler" puanı, Genelkurmay Başkanlığınca iç güvenlik harekat bölgesindeki üstün başarıları nedeniyle TMR, Napoli Türk Kıdemli Subaylığı, Londra Kıdemli Askeri Ataşeliği vb. ülkelere mükafaten gönderilen personele verilir.

(Ek:16.12.1998-23555/3 md.) EK-F

CEZA PUANLARI ÇİZELGESİ

CEZANIN CİNSİ VE SÜRESİ		CEZANIN ALINDIĞI RÜTBE		
		ATĞM./TĞM.	ÜTĞM.	YZB.
	TEVBİH, UYARI, İKAZ, İHTAR	0.05	0.10	0.15
SİCİL AMİRİ	ŞİDDETLİ TEVBİH, ÖZEL TEBLİGAT	0.10	0.15	0.20
	MAAŞ KATI (1/8'DEN AZ)	0.15	0.20	0.25
TARAFINDAN	MAAŞ KATI (1/8 DAHİL ÜZERİ)	0.25	0.30	0.35
	GÖZ HAPSİ (7 GÜNE KADAR)	0.35	0.40	0.45
VERİLENLEN	GÖZ HAPSİ (7 GÜN VE ÜZERİ)	0.45	0.50	0.55
	ODA HAPSİ (7 GÜNE KADAR)	0.40	0.45	0.55
	ODA HAPSİ (7 GÜN VE ÜZERİ)	0.50	0.55	0.65
MAHKEME	ODA VE GÖZ HAPSİ (7 GÜNE KADAR)	0.70	0.80	0.90
KARARI İLE	ODA VE GÖZ HAPSİ (7 GÜN VE ÜZERİ)	1.20	1.30	1.40
VERİLENLER	PARA CEZASI	0.85	0.90	0.95
	DİĞER HAPİS CEZALARI	1.30	1.40	1.50

1. Aynı cins cezalar birbiri ile toplanmaz, her biri için ayrı ayrı puan hesaplanır.

2. Mahkeme kararı ile verilen cezalar para cezasına çevrilmiş veya ertelenmiş olsa dahi ceza puanı hesaplanır.

3. Ceza puanları eksi (-) değerinde olup, toplamlarının % 50'si değerlendirme puanından düşülür.

---

[1] Bu maddeye 18.3.2004 gün ve 25406 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Askeri Hakim Adaylarının Seçimi ve Yetiştirilmesi Hakkında Yönetmeliğin Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin" 2 nci maddesi ile ikinci fıkra eklenmiş olup, diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

[2] Bu madde 15.3.2007 gün ve 26463 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelik ile değiştirilmiştir.